



EESTI LINNADE JA VALDADE LIIDU VOLIKOGU KOOSOLEKU PROTOKOLL nr 1

Tallinnas 11.03.2025, Sokos Hotel Viru konverentsikeskuses ja Teamsis
Algus kell 12.30, lõpp kell 14.30

Koosoleku juhatajad: Urmas Klaas ja Mihkel Juhkami
Protokollija: Inga Köster

Volikogu koosolekule registreerus kohapeal 27 hääleõiguslikku esindajat ja nende asendajat.
Teamsis osales 11 esindajat, puudus 82 esindajat või asendajat.

OTSUSTATI kinnitada järgmine päevakord:

1. Eesti Linnade ja Valdade Liidu juhatuse ettepanekud RES 2026-2029 ja riigieelarve 2026. a läbirääkimisteks

Jan Trei, ELVL asedirektor; Rait Pihelgas, ELVL asedirektor

2. ELVL riigieelarve läbirääkimiste töörühmade esindajate muutmine

Jan Trei, ELVL asedirektor

3. Võimekuse analüüs

Veikko Luhlaid, ELVL tegevdirektor; Rivo Noorkõiv, Geomedia OÜ

4. Ülevaade eelnõude menetlemise uuendatud protsessist

Veikko Luhlaid, ELVL tegevdirektor; Piret Zahkna, ELVL analüütik

5. Eesti Linnade ja Valdade Liidu uue liikmemaksu mudeli tutvustus

Lauri Luur, Tori vallavanem; Toomas Johanson, ELVL finantsjuht-nõunik

Päevakorrapunkt 1

Eesti Linnade ja Valdade Liidu juhatuse ettepanekud riigi eelarvestrateegia (RES) 2026-2029 ja riigieelarve (RE) 2026. a läbirääkimisteks

Urmas Klaas informeeris koosolekul osalejaid sellest, et juhatus arutas esitatud ettepanekuid RES ja RE kohta. Büroo on teinud põhjaliku eeltöö, koondanud kokku ja grupeerinud omavalitsuste poolt esitatud ettepanekud.

Veikko Luhlaid tegi kokkuvõtte juhatuses arutatust. Volikogule tutvustatakse esitatud ettepanekute tervikpaketti. Küll aga tekkis täna toimunud juhatuse koosolekul arutelu selle üle, millega minna läbirääkimiste laua taha. Leiti, et kõige olulisemad teemad on omavalitsuste finantsautonoomia, omavalitsuste struktuursed muudatused välja tuleb valida kõige prioriteetsemad valdkonnad, millede jaoks riigilt raha taotleda. Seepärast tegi juhatus ettepaneku saata esitatud ettepanekud veelkord liidu rahanduse töörühmale arutada, kes teeks valiku kõige olulisemast selles vaates, mille jaoks on eeldusi riigilt rahastust saada. Seejärel vaatab juhatus esitatud materjali veelkord üle ja esitab volikogule kinnitamiseks.

Liidul on kümme valdkondlikku läbirääkimiste töörühma, milledes esitatud ettepanekud veebruari kuu jooksul läbi arutati ja valiti välja 33 prioriteetsemat ettepanekut. Kokku esitati büroole 87 ettepanekut.

Liidu poolt esitame ettepanekud ministriumitele aprillis ning ühine Valitsuskomisjoni ja ELVLi läbirääkimiste koosolek on kavandatud mai lõppu. Seejärel esitavad juuni alguses ministriumid RES ja RE taotlused Rahandusministeeriumile.

Jan Trei tutvustas ettepanekuid, mis esitati järgmistes valdkondades: rahandus- ja maksupoliitika; haridus- ja noorsootöö; töö-, sotsiaal- ja tervis; kriisivalmisus ja siseturvalisus.

Sõna sai Rait Pihelgas, kes tutvustas ettepanekuid, mis saabusid järgmiste teemade kohta: teed ja transport; elamumajandus; keskkond; IKT.

Veikko Luhalaid tutvustas kultuuri- ja spordivaldkonna ning lõimumisvaldkonna ettepanekuid.

Toimus arutelu. Urmas Klaas ja Mihkel Juhkami võtsid teema kokku järeldusega, et tulenevalt mitmetest ettepanekutest, mis juhatuse ja volikogu koosolekutel esitati, peame esitletud materjaliga tööd jätkama.

OTSUSTATI: (ühehäälselt) Liidu rahanduse- ja maksupoliitika töörühm töötab esitatud ettepanekud veelkord läbi, esitab need juhatusele teiseks lugemiseks ning juhatus esitab ettepanekud volikogule kinnitamiseks.

Päevakorrapunkt 2

ELVL riigieelarve läbirääkimiste töörühmade esindajate muutmine

Tulenevalt ELVL põhikirjast ja esindajate nimetamise korrast kinnitab läbirääkimiste töörühmade esindajad liidu volikogu.

Jan Trei tegi ülevaate muudatustest töörühmades. Muudatused tehakse liidu liikmete poolt esitatud ettepanekute alusel.

ELVL esindajad riigieelarve läbirääkimisteks valitsuskomisjoniga

Kutsuda tagasi Kaarel Oja asendusliige Angelika Kallakmaa-Kapsta ja nimetada asendusliikmeks Veiko Tammearu, Tallinn

Läbirääkimiste valdkondlikud töörühmad:

Rahanduse- ja maksupoliitika töörühm

Kutsuda tagasi Silver Tamme asendusliige Angelika Kallakmaa-Kapsta ja nimetada asendusliikmeks Veiko Tammearu, Tallinn

Kutsuda tagasi Piret Zahkna, Tiina-Mae Kuusik ja Indrek Kuusk
Nimetada töörühma liikmeks Vello Viiburg, Harku vald

Hariduse ja noorsootöö valdkonna töörühm

Kutsuda tagasi Anneli Eesmaa ja Robert Lippin
Nimetada töörühma liikmeks Jüri Käosaar, Harku vald

Töö-, sotsiaal- ja tervise töörühm

Kutsuda Marelle Erlenheim ja Kersti Suun-Deket
Nimetada töörühma liikmeks Elmet Puhm, Saue vald

Transpordi ja teede töörühm

Nimetada töörühma liikmeks Raivo Altmets, Harku vald

Kultuuri- ja spordivaldkonna töörühm

Nimetada töörühma liikmeks Jüri Käosaar, Harku vald

Ruumi, elamumajanduse ja maade töörühm

Nimetada töörühma liikmeks Kristiina Ott-Rätsepp, Harku vald

IKT töörühm

Kutsuda tagasi Ivar Hendla ja Kertu Vuks
Nimetada töörühma liikmeteks Sandra Metsis, Viimsi vald ja Sandra Õnne, Tartu

Siseturvalisuse ja kriisisuutlikkuse valdkonna töörühm

Kutsuda tagasi Jaanus Barkala, ja Marelle Erlenheim
Nimetada töörühma liikmeks Jorma Riivald, Otepää vald

Lõimumise töörühm

Kutsuda töörühmast tagasi Kaarel-Mati Halla

Koosolekul Tallinna esindajana osalenud ELVL volikogu liige Mart Kallas avaldas soovi olla kaasatud rahanduse- ja maksupoliitika töörühma, teede ja transpordi töörühma ning lõimumise töörühma.

Toimus arutelu. Koosolekul osalejad avaldasid arvamust, et praegune kord, kus volikogu nimetab liikmeid töörühmadesse on ebaefektiivne, see ülesanne võiks olla juhatuse pädevuses, mis koguneb sagedamini ja saaks operatiivsemalt muudatusi teha. Tehti ettepanek kehtestada töörühmadele maksimaalne liikmete arv, et tagada nende tõhusam toimimine.

Veikko Luhalaids sõnas, et büroo võtab esitatud ettepanekud arvesse nii liidu võimalike põhikirja muudatuste kui erinevate liidu töökorraldust puudutavate kordade ettevalmistamisel.

OTSUSTATI: (24 poolt, 1 vastu, 1 erapooletu) Kinnitada esitatud muudatused töörühmades. Lisada Mart Kallas rahanduse- ja maksupoliitika töörühma, teede ja transpordi töörühma ning lõimumise töörühma liikmeks.

Päevakorrapunkt 3 **Võimekuse analüüs**

Veikko Luhalaids sõnas teema sissejuhatuseks, et esmase liidu võimekuse analüüsi teostas Geomedia OÜ aastal 2022 ja seda tutvustati liidu juhatusele. Kahjuks seoses koroonapandeemiaga (mis lõppes Eestis 2023. a kevadel) ei olnud võimalik analüüsis väljatoodud väljakutsetega koheselt tegeleda. Aastal 2025 telliti Geomedia OÜ-lt uus võimekuse analüüs liidu toimimise kohta.

Rivo Noorkõiv tänas kõiki, kes 2025. a saadetud küsimustikule vastasid. Küsitleti ELVL liikmete poolt liidu volikogusse nimetatud esindajaid ja/või asendusliikmed. Samuti viidi läbi intervjuud erinevate koostööpartneritega (sh ministeeriumid, Riigikontroll).

Uuringu eesmärgid:

Saada teadmist ELVL kuvandist ja seda kujundavatest teguritest ELVL volikogu liikmetelt ja strateegilistelt partneritelt.

Küsida ELVL volikogu liikmetelt tagasisidet ELVL organisatsiooni tegevusega rahulolu kohta ning koguda suuniseid ELVL tegevussihtide seadmiseks ja jõudluse suurendamiseks. Samuti küsiti soove ja ettepanekuid, et ELVL oleks oma liikmete tugev esindaja ja kaitsja, toimiks tõhusa organisatsioonina.

Küsida ELVL strateegilistelt partneritelt nende hinnangut ELVLiga koostööle ning selgitada nende suhtumisi, ootuseid, tähelepanekuid ja soovitusi koostöö tõhusamaks muutmiseks.

Rivo Noorkõiv tõi välja erinevad ettepanekud, mida tehti järgmiste küsitletud teemade osas: liidu kuvandit mõjutanud olulisemad muutused; riigieelarve läbirääkimised; rahulolu liidu organisatsiooni ja sisuga; liidu büroo arendamine.

Urmas Klaas tänas Rivo Noorkõivu ettekande eest ja sõnas, et kuna täna oli analüüsi esmane tutvustus, siis juhatuse peab koos bürooga arutama, kuidas edasi minna.

Peale KOV volikogude valimisi tuleb kokku uus liidu esinduskogu ja nende jaoks oleks vajalik ette valmistada rakenduskava oluliste tegevuste elluviimiseks.

Tuleks tegeleda ettepanekutega, mis analüüsis välja toodi ja mida on võimalik kohe ellu viia, näiteks eelarveläbirääkimiste fookus tuleks paika panna.

Aga väga oluline on ka, et meil oleks ühine arusaamine sellest, et liit peab olema väga hea omavalitsusi ühendav kompetentsikeskus ja tõsiseltvõetav partner.

Võimekuse analüüs saadetakse tutvumiseks liidu esindajatele volikogus.

OTSUSTATI: Võtta informatsioon teadmiseks.

Päevakorrapunkt 4

Ülevaade eelnõude menetlemise uuendatud protsessist

Veikko Luhaid tegi teemasse sissejuhatuse ja selgitas, et büroo on võtnud kasutusele digitaalse platvormi, et muuta liidu liikmete jaoks eelnõudele tagasiside andmine operatiivsemaks ning lihtsamaks. Büroo vaatest saab öelda, et liikmetelt sisulise tagasiside saamine eelnõude kohta on suurenenud.

Piret Zahkna tutvustas lähemalt uut eelnõude menetlemise protsessi. Liidu liikmed saavad eelnõu üldmeilidele arvamuse avaldamiseks koos büroo nõunike poolt tehtud eelanalüüsiga, milles on juhitud tähelepanu sellele, kas tegemist on omavalitsuste jaoks suurte muudatustega või ebaolulise mõjuga. Eeldame, et omavalitsused edastavad eelnõud vastava valdkonna spetsialistile.

Iga büroo poolt väljasaadetava eelnõu kaaskirjas on Formsi link, mida avades saab vastaja valida kolme variandi vahel: „kooskõlastan“; „kooskõlastan, kuid muudatusettepanekutega“ (lisada saab märkused/ettepanekud, mille maht on 4000 tähemärki); „ei kooskõlastata“ (märkides põhjuse).

Kui soovitakse tagasisidet eelnõu kohta saata kirjaga ja põhjalikuma selgitusega, siis see on igati teretulnud ja võetakse arvesse.

Liidu kodulehel kajastatakse ning täiendatakse jooksvalt liidule kooskõlastamiseks esitatud eelnõude nimekirja. Liikmetelt saabunud tagasisidet kujutatakse graafiliselt ning tuuakse välja erinevad statistilised näitajad, nt palju eelnõule vastuseid laekus, milline oli eelnõu toetuse osakaal, kas eelnõud toetasid pigem linnad kui vallad jne.

Lõppeesmärk ei ole niivõrd statistikat saada, kui saada eelnõude kohta liidu liikmetelt võimalikult kvaliteetseid arvamusi.

Koosolekul osalejad tõid positiivsena välja, et büroo poolt väljapakutud eelnõude menetlemise uus süsteem sunnib süvenema eelnõusse ja mitte kergekäeliselt eelnõuga nõustuma ning pigem avaldama oma seisukohti kõnekamalt.

OTSUSTATI: Võtta informatsioon teadmiseks.

Päevakorrapunkt 5

Eesti Linnade ja Valdade Liidu uue liikmemaksu mudeli tutvustus

Lauri Luur tegi kokkuvõtte aruteludest, mida on kolm aastat peetud liidu liikmemaksu mudeli teemal. Liit vajab uut liikmemaksu mudelit, mis oleks lihtne, arusaadav ning arvestaks muuhulgas omavalitsuses elavate inimeste arvu.

Täna kehtiv liikmemaks ei arvesta omavalitsuses elavate inimeste arvuga. Võrreldes liikmemaksu suurust ja elanike arvu, siis on täna selgelt eristatav liikmemaksu ebavõrdsus erinevate omavalitsuste vahel. Suures plaanis ei mõjuta see mudel suuremate omavalitsuste senist liikmemaksu, pigem väheneb liikmemaks väiksematel ja keskmistel omavalitsustel.

Väljapakutav mudel peab olema liidu liikmete kokkuleppe küsimus.

Arutusel olid mitmed variandid, tänane ettepanek liikmemaksu muutmiseks on muuta liikmemaksu arvestamise põhimõtteid järgmiselt:

1. Liidu liikmemaks koosneb kolmest komponendist.

1.1. Võrdne osa, mis jaotub liikmete vahel võrdselt ja moodustab Liidu poolt kogutava liikmemaksu kogusummast **10%**.

1.2. Elanike komponent, kus omavalitsuse elanike arv korrutatakse liikmemaksu kogusummast lähtuva rahalise suurusega (elanike arv korda x eurot). Erandiks on Tallinna linn ja Tartu linn, millede puhul rakendatakse vastavat rahalist suurust pooles ulatuses. Elanike arvu komponent moodustab Liidu poolt kogutavast liikmemaksu summast **30%**. Elanike arvu aluseks võetakse jooksva aasta 1.jaanuari seis rahvastikuregistri järgi.

1.3. Protsent tulubaasist, kus arvestuse aluseks on omavalitsuse tulumaksu ja tasandusfondi laekumise kogusumma liikmemaksu arvestamisele eelnenud aastal (tulumaks liita tasandusfond korda x%). Vastav komponent moodustab **60%** Liidu poolt kogutavast liikmemaksu kogusummast.

2. Liikmemaksule kehtivad järgmised piirangud:

2.1. Liikmemaks ei saa aastate lõikes väheneda või kasvada kiiremini kui 15% aastas.

OTSUSTATI: (ühehäälselt) Kiita heaks juhatuse ettepanek üldkoosoleku kokkukutsumiseks 9. aprillil 2025 Linnade ja Valdade Päevade raames ja esitada üldkoosolekule kinnitamiseks liikmemaksu määramise alused.

/allkirjastatud digitaalselt/
Urmas Klaas
koosoleku juhataja

/allkirjastatud digitaalselt/
Mihkel Juhkami
koosoleku juhataja

/allkirjastatud digitaalselt/
Inga Köster
protokollija